

OSNOVNA ŠOLA ŠMARJETA
Šmarjeta 1
8220 ŠMARJEŠKE TOPLICE

Na podlagi 60. d. člena Zakona o osnovni šoli (Ur. l. RS št. 81/06 in spremembe) sprejemamo

VZGOJNI NAČRT OŠ ŠMARJETA

V tem dokumentu določamo:

1. *Temeljne vrednote in vzgojna načela*
2. *Vzgojne dejavnosti*
3. *Svetovanje in razumno reševanje problemov in sporov*
4. *Pohvale, priznanja in nagrade*
5. *Vzgojni ukrepi*
6. *Vzajemno sodelovanje s starši*

1. VREDNOTE, KI JIH ŽIVIMO:

Odgovornost in spoštovanje.
Strpnost in prijateljstvo.
Znanje in prizadevnost.
Varovanje narave.
Pripadnost skupini.
Spodbujanje k odličnosti.

Poslanstvo: **Z ZNANJEM ODGOVORNO V SVET.**

O vrednotah se pogovarjamo. Živimo jih z zgledi. V oddelčnih skupnostih glede na potrebe izbiramo vrednote meseca in skladno s potrebami izbiramo dejavnosti.

Vzgojna načela izbiramo iz nabora predpisanih. Glede na stanje v skupini, izkušnje in potrebe učencev med splošno predpisanimi poudarjamo:

- *načelo spoštovanja učencev in vzajemnega spoštovanja,*
- *načelo omogočanja aktivnega sodelovanja učencev,*
- *načelo proaktivnega oz. preventivnega delovanja,*
- *načelo sodelovanja s starši in usklajenosti pristopa šole in staršev,*
- *načelo združevanja pravic, odgovornosti, pravil,*
- *načelo spodbujanja samonadzora in samodiscipline,*
- *načelo strokovne avtonomije, usklajenosti vzgojnih dejavnikov in doslednosti.*

Učitelji izpostavljajo posamezna načela glede na stanje in situacijo v skupini, ki jo imajo, prilagojeno starosti in razvojni stopnji otrok.

2. VZGOJNE DEJAVNOSTI:

Proaktivne in preventivne dejavnosti:

Proaktivne in preventivne dejavnosti zajemajo tri temeljna področja. Prvo se nanaša na sproščeno in spodbudno razredno klimo. Pomeni upoštevanje otrokovih individualnih značilnosti in trenutnih življenjskih okoliščin. Učencem omogoča, da se razvijajo, počutijo varne in sprejete. Drugo področje je povezano s kakovostjo učnega procesa. Pomeni uporabo učnih metod, ki upoštevajo individualne značilnosti učenca in mu omogočajo aktivno sodelovanje. Tretje področje se povezuje z dejavnostmi, ki se nanašajo na organizacijo in vodenje razreda. V vsaki skupnosti se je potrebno dogovarjati o pravilih

skupnega življenja, da se učenci počutijo varne in svobodne, v okviru omejitev, ki jih postavlja socialno okolje.

V ta tri temeljna področja sodijo naslednje dejavnosti:

- Oblikovanje oddelčnih in šolskih dogovorov: hišni red, pravila šolskega reda, glede na problematiko v razredu, oblikovanje pravil obnašanja, s katerimi se navajamo na samokontrolo.
- Omogočanje učencem, da se poudarjajo njihovi dosežki in napredek na vseh področjih.
- Zagotavljanje stalnega nadzora učencev in po potrebi povečanje nadzora glede na pojavljanje motečih oblik vedenja.
- Aktivno vključevanje učencev v načrtovanje, izvajanje in vrednotenje dejavnosti v skladu z njihovimi zmožnostmi.
- Določanje in spreminjanje poudarjenih vrednot, veščin v posameznih oddelkih.
- Vključevanje v najrazličnejše projekte in dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in širšo skupnost.
- Razvijanje socialnih veščin s pomočjo socialnih iger, pogovorov, analize lastnih izkušenj.
- Spodbujanje soudeleženih v vzgojno-izobraževalnem procesu, da spregovorijo o svojih razmišljanjih, čustvih, pogledih.
- Načrtno in redno vključevanje staršev v življenje in delo šole.
- Organizacija učne pomoči med sošolci in prostovoljnega socialnega dela.
- Spoznavanje okoliščin, v katerih se pojavljajo za šolo značilne težave.

Strokovni delavci OŠ Šmarjeta so pri izbiri dejavnosti avtonomni in profesionalni. Prednostno načelo izbirajo glede na razvojno stopnjo učencev in dinamiko ter vzgojno situacijo v skupini.

3. SVETOVANJE IN RAZUMNO REŠEVANJE PROBLEMОВ IN SPOROV

Gre za dejavnosti, ki so namenjene reševanju konkretnih problemov posameznika ali celotne skupine. Izvajajo se s pomočjo pogovorov, individualno ali v okviru oddelčnih skupnosti, ob sprotne reševanju ali v obliki obravnav pri za to usposobljenem strokovnem delavcu. Prvi korak je vedno na udeleženih v problemu in očitvidih.

Raziskovanje je usmerjeno k odgovoru na vprašanje: KDO JE PRIZADET in ne kdo je kriv. Pri reševanju problemov in sporov imajo odločilno vlogo razredniki, ki sami ali v sodelovanju s šolsko svetovalno službo pripravijo program, ki omogoča učencu napredek na področju, ki ga je potrebno izboljšati. Če je potrebno, se naveže sodelovanje z zunanjimi institucijami.

Bistvenega pomena je, da **se vedno takoj odzovemo na kritično situacijo.**

Priporočene poti za reševanje konfliktov oz. vzgojnih izzivov med posamezniki so:

- osebni svetovalni pogovor z navajanjem na samopresojo,
- mediacija,
- restitucija.

Starši morajo biti o dogajanju in dejavnostih, v katere so vključeni njihovi otroci, obveščeni v najkrajšem možnem času po dogodku, praviloma še isti dan.

Enake poti se uporablja tudi za reševanje težav v celotni oddelčni skupnosti, pri čemer dodajamo še uporabo dejavnosti, ki krepijo socialne spretnosti učencev. Pri razreševanju izzivov vezanih na celotno oddelčno skupnost pa velja poudariti tudi to, da strokovni delavci šole ves čas pozorno spremljajo učno in vzgojno klimo v posameznih oddelkih. V kolikor se bi izkazalo, da v posameznih oddelkih razredna klima ni ustrezna, lahko kadarkoli v času šolanja otrok učiteljski zbor oddelke posameznega razreda preoblikuje.

Predlog za preoblikovanje oddelkov poda ravnateljica posameznik ali skupina strokovnih delavcev. Ravnateljica nato določi delovno skupino, ki preuči situacijo, nato pa poda obrazložen predlog o preoblikovanju oddelkov učiteljskemu zboru, ki o izvedbi ukrepa nato tudi odloči. Pri odločitvi o preoblikovanju oddelkov posameznih razredov je šola avtonomna.

4. POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE

So del vsakdanjega življenja in dela šole, saj se zavedamo neizmerne moči spodbujanja dobrega in pozitivnega v ljudeh. Hvalimo napredek in dobra dela, a s pohvalo ne pretiravajmo.

Ob koncu leta nagradimo učence za delo pri učenju, v interesnih dejavnostih, za delo v oddelčni skupnosti, gospodarnost, delo na zunanjih površinah ...

POHVALE so ustne ali pisne.

USTNE POHVALE	
NAMEN	- napredek učenca na področju znanja in osebnostne rasti, - pozitiven odnos do sočloveka, narave in lastnine, - samoiniciativno prizadevno delo v OS (organizira, pospravlja, poroča, pomaga ...), - prostovoljno delo, - gospodarnost, delo na zunanjih površinah in promocija šole, - aktivno sodelovanje na posameznih področjih (ID, prireditve, akcije, razstave ...).
PREDLAGATELJ	Učenci, razrednik, mentorji, ravnatelj, drugi.
NAČIN	Razrednik, v razredu, ob koncu I. ocenjevalnega obdobja. Pohvale so vodene v poročilih učiteljev ob redovalnem obdobju.

PISNE POHVALE	
NAMEN	1. Splošne pohvale na osnovi celoletnega: - napredka učenca na področju znanja in osebnostne rasti, - pozitivnega odnosa do sočloveka, narave in lastnine, - samoiniciativnega prizadevanja pri delu v OS (organizira, pospravlja, poroča, pomaga ...), - prostovoljnega dela, - gospodarnega dela, dela na zunanjih površinah in promociji šole, - aktivnega sodelovanja na posameznih področjih (ID, prireditve, akcije, razstave, šolska tekmovanja ...). 2. Pohvala športnika, športnice razreda/oddelka Športnica in športnik oddelka prejmeta majico športnik oddelka (1. – 5. razred). Športnica in športnik razreda prejmeta majico športnik razreda (6. – 9. razred).
PREDLAGATELJ	1. Splošna pohvala: učenci, razrednik, mentorji, ravnatelj, drugi. 2. Športna pohvala: učitelj ŠPO/razredni učitelj, mentor ID, športnega področja.
NAČIN PODELITVE	Ob koncu šolskega leta, razrednik, v oddelku.

PRIZNANJA so pisna.

PRIZNANJA	
1. Priznanja za učni uspeh:	- za dosežen učni uspeh v šolskem letu s povprečno oceno 4,60 ali več, - učenci v 1. in 2. razredu, ki ob koncu šolskega leta izkazujejo nadpovprečno znanje po mnenju razrednikov.
2. Priznanje za vsestransko aktivnost:	- 4. in 5. razred: Učenec mora za pridobitev priznanja za vsestransko aktivnost zadostiti naslednjima pogojema: 1. dosežek, ki je pomemben za celotno šolo (uvrstitev na državno tekmovanje) 2. večkratno (vsaj 3) sodelovanje na prireditvah, natečajih, projektih, objave v publikacijah (časopisi, glasila, katalogi, knjige ...). - 6. do 9. razred: Učenec mora za pridobitev priznanja za vsestransko aktivnost zadostiti naslednjima pogojema: 1. dosežek, ki je pomemben za celotno šolo (zlato, srebrno priznanje ali prva tri mesta na regijski ali državni ravni) 2. večkratno (vsaj 3) sodelovanje na prireditvah, natečajih, projektih, objave v publikacijah (časopisi, glasila, katalogi, knjige ...).
PREDLAGATELJ	Razrednik, mentorji, timi, učiteljski zbor, ravnatelj, drugi.

NAČIN PODELITVE
Na skupni zaključni prireditvi, ravnatelj.

NAGRADE
<p>1. Knjižna nagrada - je prejemnik obeh priznanj in je s svojimi ravnanji in dejanji pozitiven zgled ostalim.</p> <p>2. Zlato pero - je učenec 9-tega razreda, ki je dobitnik priznanj za znanje skozi vsa leta šolanja in je dosegel najmanj 80 % povprečni uspeh pri NPZ.</p> <p>3. Pokal športnika in športnice šole - učenec aktivno sodeluje pri urah športa (samostojnost, športna oprema, vestnost, pomoč pri org. športnih dejavnosti ...) in ima nadpovprečne rezultate pri ŠVZ kartonu, - ima spoštljiv odnos do učencev in vseh zaposlenih na šoli, - upošteva pravila poštene igre (fair-play), - se aktivno vključuje v šolska športna tekmovanja (ekipno, posamično), - dosega nadpovprečne rezultate v določeni športni panogi na tekmovanjih.</p>
PREDLAGATELJ
Razrednik, učitelji ŠPO, mentorji, timi, učiteljski zbor, ravnatelj, drugi.
NAČIN PODELITVE
<p>1. Na skupni zaključni prireditvi, ravnatelj.</p> <p>2. Na zaključni prireditvi za devetošolce, ravnatelj.</p> <p>3. Na zaključni prireditvi, ravnatelj in učitelj ŠPO.</p>

Priznanja in nagrade so pisne. Potrdi jih učiteljski zbor.

Učiteljski zbor si pridržuje pravico do sprememb kriterijev za podeljevanje pohval, priznanj in nagrad.

NAGRADE OBČINE ŠMARJEŠKE TOPLICE se na predlog šole podeljujejo v dogovoru z občino.

5. VZGOJNI UKREPI

Vzgojne ukrepe uporabimo, kadar učenec krši svoje dolžnosti, določene z zakonom ter drugimi predpisi in akti šole. Z vzgojnimi ukrepi ni mogoče omejiti pravic učencev, ki so zapisane v Zakonu o osnovni šoli.

Namen podelitve ukrepa je odprava neželenega vedenja oziroma zmanjšanje pogostosti in intenzivnosti kršitev. Ob izreku vzgojnega ukrepa smo za učenca dolžni oblikovati tudi vzgojni načrt, ki po izreku vzgojnega ukrepa učenca spremlja in mu nalaga opravljanje dejavnosti, ki bi mu pomagale pri osebni rasti na kritičnem področju.

Izrekanje in izvajanje vzgojnih ukrepov poteka po postopku, ki je zapisan v Pravilih šolskega reda. Pri izrekanju vzgojnih ukrepov in izbiri dejavnosti, ki so nato vključene v vzgojni načrt za učenca se skušamo uskladiti z načeli restitucije. Restitucija je metoda poravnave povzročene škode – tako na materialnem kot tudi na etičnem, socialnem in psihološkem nivoju.

Pri izvajanju restitucije je potrebo poudarjati:

- prevzemanje odgovornosti za storjeno dejanje in posledice le-tega,
- učenje o sebi, spreminjanje samopodobe učenca,
- priložnosti za učenje novih vzorcev vedenja in popravilo napak,
- pozitivno vedenje in vrednote (ne spodbujanje obrambnega vedenja, kar storita kritika in kaznovanje),
- odločitev in napor učenca,
- ustvarjalno reševanje spora ali problema,
- razvoj sposobnosti in spretnosti reševanja konfliktov,
- vpletene strani sprejmejo rešitev problema oz. nadomestilo povzročene škode.

Če je učencem dovoljeno napraviti in popravljati napake, je večja verjetnost, da bodo pripravljene spreminjati vedenje, da bodo gradili pozitivno samopodobo in samospoštovanje, da bodo lažje razumeli svoje napake in napake drugih ter razvijali svojo strpnost.

Vzgojni ukrepi naj bodo čim bolj **premišljeni in sorazmerni s težo dejanja, ki ga je učenec storil**. Upoštevati je potrebno tudi otrokove individualne značajske lastnosti. Starši, ki so odgovorni za vzgojo

svojega otroka, morajo biti obveščeni o vzgojni dejavnosti in **vedno v najkrajšem možnem času seznanjeni z vzgojno problematiko**. Starševska dolžnost je tudi sodelovanje pri oblikovanju vzgojnega načrta.

Vrste vzgojnih ukrepov so natančneje določene v Pravilih šolskega reda OŠ Šmarjeta.

7. SODELOVANJE ŠOLE IN STARŠEV

V okviru vzgojno-izobraževalne dejavnosti:

- Sodelovanje pri šolskih in razrednih projektih: zbiranje papirja, predstavitev starih običajev itd.
- Sodelovanje pri dnevih dejavnosti: izlet, predstava, športni dnevi itd.
- Sodelovanje pri pouku – glede na temo, znanje in interes.
- Sodelovanje pri pripravi in evalvaciji individualiziranih programov.
- Udeležba na govorilnih urah in roditeljskih sestankih.
- Sodelovanje pri izvajanju preventivnih in proaktivnih dejavnosti: varna pot v šolo, prva pomoč, skrb za zdrave zobe, zdrava prehrana, eko zavest, spolna vzgoja.
- Udeleževanje na skupinah za starše.

Sodelovanje pri oblikovanju življenja in dela na šoli:

- Dajanje pobud in povratnih informacij.
- Sodelovanje na neformalnih oblikah druženja (piknik, vzdrževanje igral, šolskega vrta ...).
- Sooblikovanje vzgojnega načrta šole.
- Sodelovanje s predstavniki sveta staršev in sveta šole.
- Udeleževanje na strokovnih predavanjih za starše.
- Udeleževanje in sodelovanje na nastopih in prireditvah.
- Sodelovanje pri povezavah z zunanjimi institucijami.
- Pomoč pri zbiranju sponzorskih sredstev.

Na področju svetovanja in usmerjanja učencev s posebnimi potrebami:

- Sodelovanje pri postopkih usmerjanja.
- Sodelovanje s šolo in zunanjimi institucijami pri reševanju težav na učnem in vzgojnem področju.
- Sodelovanje pri spremembah programa izobraževanja.
- Sodelovanje pri oblikovanju učenčeve poklicno-karijerne poti.

Ravnateljica:

Nevenka Lahne

Predsednik sveta šole:

Bojan Kukman

V skladu z določili 60. d. člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS št. 81/06 in spremembe) je SVET ŠOLE na svoji seji 21. maja 2009 sprejel Vzgojni načrt OŠ Šmarjeta.

Spremembe oz dopolnitve dokumenta:

- 28. maj 2010, spremembe potrđita Svet staršev in Svet zavoda,
- 30. maj 2011, spremembe potrđita Svet staršev in Svet zavoda,
- 3. junij 2013, spremembe potrđita Svet staršev in Svet zavoda,
- 9. 6. 2014, spremembe potrđil Svet staršev, 19. 6. 2014- s spremembami seznanjen Svet zavoda,
- 18. junij 2015, spremembe potrđil Svet staršev, seznanjen Svet zavoda,
- 6. junij 2017, spremembe potrđil Svet staršev,
- 27. 9. 2018, spremembe potrđil Svet staršev,
- 26. 9. 2019, spremembe potrđil Svet staršev,
- 29. 9. 2020, spremembe potrđil Svet staršev,
- 27. 9. 2021, spremembe potrđil Svet staršev.
- 28. 9. 2021, obravnaval in potrđil Svet zavoda.

Opomba: Priloga dokumentu je Protokol ravnanja šole usklajen s priporočili NIJZ in MIZŠ, vezan na preprečevanje širjenja Covid-19.